

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR DUMITRU FĂRCAȘ
CLUJ-NAPOCA, P-ȚA LUCIAN BLAGA, NR. 1-3
CUI: 4349110

NR.772 /12.08.2025

Către,

Sindicatul Național Sport și Tineret

În atenția,

Domnului Președinte Andy Nagy

Prin proiectul de Ordonanță recent lansat în mediul public, sub motivul reducerii cheltuielilor bugetare, se propune trecerea Caselor de Cultură a Studenților (CCS-uri) și din subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, în cea a Consiliilor Locale sau Județene, decizie care ar însemna desființarea acestor instituții care au un rol extrem de important în aplicarea legislației în vigoare privind respectarea Strategiei Naționale și Europene de Tineret, respectiv rol unic în promovarea culturii și a educației nonformale în rândul studenților și tinerilor, precum și formarea lor, în România.

Prezentul raport analizează și contestă, din perspectiva neconstituționalității și nelegalității, Proiectul de Lege privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competențe în domeniul familie și tineret. Acest act normativ propune transferul celor 14 Case de Cultură ale Studenților (CCS) și al Complexului Cultural Sportiv Studențesc "Tei" (CCSS Tei), listate în Anexa 2 a legii, din subordinea ministerului de resort în cea a autorităților administrației publice locale (APL). Deși Expunerea de Motive prezintă această măsură ca fiind un demers de eficientizare, adaptare la nevoile locale și de consolidare a guvernantei locale, o analiză juridică riguroasă, coroborată cu pozițiile exprimate de beneficiarii direcți (studenți) și de personalul din sistem, relevă vicii fundamentale care fac proiectul incompatibil cu ordinea constituțională și legală a României.

Sinteza Viciilor

Contestația de față se fundamentează pe trei piloni majori, care demonstrează caracterul profund viciat al inițiativei legislative:

1. **Neconstituționalitatea intrinsecă:** Legea încalcă principii cardinale ale Constituției României, incluzând caracterul unitar al statului, regimul juridic al proprietății publice, delimitarea constituțională a competențelor între administrația centrală și cea locală, precum și principiul securității juridice.
2. **Nelegalitatea și Inoportunitatea:** Proiectul contravine scopului fundamental (*ratio legis*) pentru care rețeaua CCS a fost înființată, anume deservirea unui public național – studențimea și tineretul. Mai mult, legea introduce riscuri existențiale de subfinanțare, politizare și dispariție a specificului acestor instituții, fiind promovată printr-o procedură de urgență nejustificată și pe baza unei consultări publice formale, care a ignorat avertismentele societății civile.
3. **Consecințele Destructive:** Aplicarea legii va conduce inevitabil la fragmentarea și, în final, la anihilarea unei rețele naționale strategice pentru viața studențească și de tineret, cu un impact negativ direct asupra politicilor naționale de tineret, educație și cultură, astfel.

- 14 CCS-uri, respectiv Complexul Cultural Sportiv Studentesc Tei, vor fi în pericol de a se desființa, având în vedere implicarea factorului politic, de la nivel local sau județean și interesul pentru patrimoniile mobil/imobil ale acestor instituții.
- Peste 50.000 de tineri și studenți sprijiniți anual, datorită atribuțiilor CCS-urilor, vor rămâne privați de acest sprijin direct, care constă în infrastructură, specialiști și finanțări de proiecte culturale, educative și de formare.
- 3000 de tineri și studenți activează în cercurile și formațiile CCS-urilor, tineri care își vor pierde acest statut, tineri al căror viitor cultural-artistic, educațional formal și non-formal, nu va mai exista.
- 5000 de tineri și studenți care beneficiază de Programul Național de Tabere Studentești la mare și la munte, coordonat de CCS-

**uri, nu vor mai urma un astfel de proiect, prin
dispariția acestor instituții.**

- 2000 de tineri instituționalizați și din medii defavorizate, care beneficiază de Programul Național de Tabere Sociale, coordonat de CCS-uri, vor fi marginalizați, cu risc mare de abandon școlar, încălcând astfel componenta de incluziune socială din Strategia Națională de Tineret.**
- 400 de evenimente naționale și internaționale coordonate de CCS-uri, anual, având ca beneficiari direcți, tinerii, riscă să dispară definitiv.**

Casele de Cultură ale Studenților sunt singurele instituții complexe ce îndeplinesc simultan mai multe funcții, fiind instituții cu profil unic:

- Colaborarea instituțională cu universitățile;
- Singurele instituții care oferă cadrul necesar și specialiști pentru formarea cultural artistică a studenților care ajung în mediile universitare din țară.
- Crearea și implementarea unor proiecte cu specific studentesc din centrele universitare în care funcționează ;
- Desfășurarea unor festivaluri și concursuri naționale și internaționale de anvergură cu specific exclusiv studentesc și de tineret, intrate deja în tradiția cultural studentască de-a lungul anilor;
- Descoperirea și încurajarea talentelor artistice și creative din domenii precum:
 - Literatură
 - Muzică usoară
 - Muzică populară
 - Muzică clasică
 - Dans
 - Arte vizuale.
 - Teatru
 - Șah, etc.
 - Colaborarea cu principalele O.N.G-uri locale reprezentante ale mișcării studențești din centrul universitar.

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Prin implicarea directă a Caselor de Cultură ale Studenților, se pot materializa principalele obiective de bază, în concordanță cu raportul de tineret al Uniunii Europene, respectiv:

1. Educație.
2. Muncă și Anteprenoriat ;
3. Sănătate;
4. Incluziunea socială;
5. Dezvoltarea O.N.G-urilor (Participare);
6. Activități de voluntariat;
7. Creativitate și Cultură;
8. Tineret.

1) **Educația culturală și educația non-formală** – reprezintă ramura de bază pe care Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, o susține și o promovează prin intermediul Caselor de Cultură ale Studenților pentru dezvoltarea setului de cunoștințe, abilități și aptitudini. Educația nonformală este cea mai nouă abordare a învățării prin activități placate și motivate, realizate cu programe specifice studențești. Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor, specific sistemului tradițional de învățământ, cu un aport suplimentar de abilități câștigate, în condițiile unei libertăți de exprimare maxime, și dezvoltă competențe în activitățile specific formării. Trainingul este descris ca fiind un proces sistematic de aprofundare și eficientizare a cunoștințelor dobândite. În cadrul C.C.S-urilor se realizează programul "Training Of Trainers" (T.O.T) care are deja o tradiție în rândul studenților, cu scopul ca trainerii să ajute la formarea altor traineri, program susținut de Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.

2) **Munca și Anteprenoriat** - scopul acțiunii este acela de a promova cultura și gândirea antreprenorială în rândul studenților, prin dezvoltarea competențelor de inițiere și gestionare de afaceri.

Prin intermediul acțiunilor de antreprenori realizate la nivel de C.C.S., se indentifică soluții legate de principala problema în domeniul anteprenoriatului, anume lipsa de educație antreprenorială și creșterea numărului IMM-urilor deținute de studenți.

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Principala intervenție în favoarea grupului țintă vizat, studenții, se poate realiza cu ajutorul principalelor canale de distribuție directe ale ministerului, acestea fiind CCS-urile care ajută la îmbogățirea competențelor antreprenoriale, printr-o interacțiune eficientă între universitate și mediul de afaceri, pentru o mai bună adaptabilitate la piața muncii. Prin atingerea acestui obiectiv, se dorește eliminarea blocajului în inițierea și dezvoltarea de afaceri, blocaj rezultat din cauza lipsei generale de experiență și a unei gândiri antreprenoriale în rândul studenților.

În cadrul Caselor de Cultură ale Studenților se urmărește organizarea diverselor acțiuni, dintre care se menționează:

- Concurs de proiecte de antreprenariat
- Concurs privind gestionarea problemelor din mediul lucrative
- Workshop în domeniul conceperii unor planuri de afaceri sustenabile
- Întâlniri interactive între antreprenori și studenți și prezentări ale unor inițiative antreprenoriale de succes.

3) **Sănătatea** – presupune derularea unor programe cu acest specific, ce vor fi desfășurate în cadrul Caselor de Cultură ale Studenților, acțiuni ce urmăresc categorii sociale vulnerabile, care vor beneficia de consultații de informații cu privire la sănătatea publică și personală a fiecarui student. Programele derulate în cadrul C.C.S.-urilor pot aborda teme cu privire la efectele consumului de substanțe interzise, tutun, alcool, îmbunătățirea stilului de viață și nutritive, creșterea nivelului de educație sexuală și educație oro-dentară. Totodată pot fi realizate parteneriate cu diverse organizații și instituții locale cu acțiuni comune de prevenție, vizând diverse afecțiuni medicale, cuprinse în programe ale Ministerului Sănătății sau organizate în jurul zilelor celebrate la nivel internațional : Săptămâna prevenirii cancerului la sân și a cancerului de col uterin, Ziua Mondială de Combatere Tuberculozei, Ziua Mondială a Sănătății, Ziua Mondială a Siguranței și Sănătății la locul de Muncă, Săptămâna Inimii, axată în special pe depistarea afecțiunilor cardiovasculare, Ziua Internațională a Sportului , Ziua Acțiunii Internaționale pentru protecția sănătății și Mediului, Săptămâna Anti- Tabac, acțiuni de prevenție și

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE

conștientizare asupra apariției cancerului de piele, Ziua Mondială de Luptă Împotriva hepatitei, Ziua Mondială a Sănătății Mintale, Ziua Mondială a Femeilor din Mediul Rural, Ziua Mondială de Lupta Împotriva Diabetului, Ziua Internațională a Studenților, Săptămâna prevenirii bolilor cu transmitere sexuală.

- 4) **Incluziunea socială** - reprezintă incluziunea studenților pe piața muncii. Acțiunile derulate de CCS-uri sunt îndreptate către necesitatea unor măsuri concrete atât la nivel național, European, cât și la nivelul statelor membre , dar și către importanța proceselor de consiliere în cariera, a stagiilor de practica de calitate și a încurajării tinerilor antreprenori. De asemenea, presupune și incluziunea social în sistemele de învățământ , participarea civică, asigurarea suportului pentru studenți prin diferite sisteme și servicii, incluziunea organizațiilor de studenți în procesele de dialog social.
- 5) **Dezvoltarea O.N.G.S. (Participarea)** - reprezintă o oportunitate pentru studenți de a-și dezvolta cunoștințele acumulate în mediul formal de politici europene, în deosebi politica de cooperare pentru dezvoltare și aptitudinile personale. Obiectivul CCS-urilor cât și al Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale este de a contribui la dezvoltarea și implementarea unei politici coerente și eficiente în domeniul cooperării, dezvoltării și ajutorul umanitar, de a crește capacitatea organizațiilor în a educa publicul larg, prin implementarea de proiecte și programe specific, în cadrul unor Organizații Non – Guvernamentale Studențești și de tineret. Aceste ONGS- uri pot fi sprijinite de către CCS –uri prin alocarea unor spații cu acces la principalele canale de distribuție și atenta monitorizare și coordonare din partea acestora, cât și de către Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale.
- 6) **Activități de voluntariat** – această activitate are o importanță deosebită în viața comunităților studențești, oferind posibilitatea CCS-urilor de a susține și coordona toți studenții interesați de a se implica activ în rezolvarea unor probleme de interes comun. Voluntariatul reprezinta o serie de proiecte în diverse domenii susținute de Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, oferindu-le șansa de a testa

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE

varianta activității și studiului extracurricular. O educație puternică se bazează pe armonia dintre teoretic și practic, ceea ce asigură contextual favorabil învățării practice, dar completează, în același timp și cunoștințele teoretice. Atât Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale cât și CCS inițiază aceste acțiuni pentru a atrage sprijinul comunității, cât și pentru a recunoaște public activitatea voluntarilor.

- 7) **Creativitate și Cultură** – pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, Casele de Cultură ale Studenților au dezvoltat o serie de proiecte anuale cu impact național, devenite evenimente de referință în rândul studenților și a tinerilor, precum și o oportunitate de a reflecta asupra posibilităților de dezvoltare a culturii și creativității. Aceste proiecte explorează modalități alternative de articulare a relațiilor între politicile publice și cultură, fiind vizate interacțiunile între politica culturală și creativitatea artistică în noul context al globalizării culturale și al imperativului creativității. Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale și CCS urmăresc evaluarea impactului creativității artistice asupra studenților pentru stabilirea celor mai adecvate modalități de promovare a creativității artistice și imaginarea unor noi roluri pentru artiști într-o societate creative.
- 8) **Tineretul și lumea** – tinerii și studenții de astăzi nu mai au aceleași preocupări ca altădată, au apărut noi tehnologii, internetul, televizorul care ocupa o mare parte din timpul liber. Modalitățile de petrecere a timpului liber, diversitatea mijloacelor de informare, constituie o mare preocupare pentru Casele de Cultură ale Studenților, oferindu-le prilejul de a descoperi modele și valori diferite. Prin programele demarcate de către aceste instituții, sunt create programe și activități pentru studenți de a practica sporturi, pasiunea pentru lectură, excursii, tabere, audiții muzicale.

Pentru o perspectivă clară asupra argumentației, tabelul următor corelează direct articolele criticate din proiectul de lege cu normele superioare încălcate. Această hartă juridică demonstrează că obiecțiile nu sunt punctuale, ci vizează structura de rezistență a legii.

Tabel 1: Corespondența dintre Prevederile Legale Atacate și Normele Constituționale și Legale Încălcate

Articol Atacat (Legea Descentralizării) ¹	Prevederi Cheie	Normă Încălcată (Constituție, Legi Organice)	Jurisprudență CCR Relevantă
Art. 1, 2, 3	Transferul CCS în subordinea APL, cu schimbarea naturii lor juridice.	Art. 1 alin. (1) (stat unitar), Art. 120 (autonomia locală limitată la interes local), Art. 122 (competențele consiliului județean) din Constituție. ²	Decizia nr. 1/2014 ⁴ , Decizia nr. 721/2020. ⁵
Art. 17	Transferul patrimoniului cu situație juridică neclară, în litigiu sau neînscris în cartea funciară, prin derogare de la Codul Administrativ.	Art. 136 alin. (4) (regimul proprietății publice) din Constituție ³ ; Art. 292 ¹ din OUG 57/2019. ⁶	Decizia nr. 1/2014 ⁴ , Decizia nr. 684/2020. ⁷

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Art. 6, 11	Mecanism de finanțare impredictibil, bazat pe "sume defalcate" și standarde de cost viitoare, neaprobate.	Art. 1 alin. (5) (principiul securității juridice și al calității legii) din Constituție. ⁸	Decizia nr. 1/2014. ⁴
Art. 4	Aprobarea Regulamentelor de Organizare și Funcționare (ROF) de către APL, cu riscul alterării misiunii.	Contravine scopului stabilit prin HG 801/2004 ⁹ și spiritului Legii Tinerilor nr. 350/2006. ¹¹	-

Transferul serviciilor publice deconcentrate din sistemul administrativ al Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale - **ar diminua până la eliminare capacitatea de monitorizare a respectării legislației în domeniul Tineretului** – pentru care Ministerul are calitatea de autoritate de reglementare;

- **ar duce la pierderea controlului și a posibilității Ministerului de a avea informații** referitor la respectarea legislației privind Strategia Națională de Tineret.

- **ar duce la crearea unui adevarat haos in domeniul formării și educării cultural-artistice și civice a tinerilor**, atât la nivelul beneficiarilor (cât și în ceea ce privește monitorizarea, coordonarea, îndrumarea, aplicarea Strategiei,

Incluziune socială, colaborarea cu ONG-urile, aplicarea Proiectului Național de Tabere care cuprinde mii de studenți beneficiari.

- **ar duce la HAOS și VID de reglementare (acte normative care necesită a fi modificate**, unele fundamentale, monitorizare și control), lipsa documentelor aferente Patrimoniului CCS-urilor (clădiri, terenuri, etc)

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

- **ar încălca însăși principiile descentralizării** stabilite prin legile speciale și anume:

- serviciile să fie oferite de instituția care are capacitatea tehnică, profesională să o ofere;
 - prin transferul de competențe nu trebuie afectată capacitatea de reglementare, control, inspecție, monitorizare;
- **ar pune în dificultate situația României ca țară europeană**, care și-a asumat respectarea și implementarea unitară a unor convenții internaționale și procedure europene.

Casele de Cultură ale Studenților au devenit instituții de interes în centre universitare cu tradiție (București, Cluj, Timișoara, Iași), dar și în orașe în plină dezvoltare cu o efervescență considerabilă a mișcării studentești în ansamblul său. De menționat că tinerii elevi și studenții sunt conform tuturor studiilor, cei mai disponibili și implicați în activități specifice. Considerăm că fără aceste instituții amplasate strategic pe harta României, beneficiind în mare parte de locații centrale, accesibile publicului, mesajele și programele Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale nu ar avea impactul scontat, îndeosebi pentru segmentul studentesc. Studiile din ultimii ani arată că acest segment țintă este cel mai receptiv și există o mare rată de distribuire a informației diseminate prin CCS – uri.

Funcționarea Caselor de Cultură a Studenților ca servicii deconcentrate ale Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale prin care acesta își exercită funcțiile/atribuțiile de monitorizare, coordonare, îndrumare metodologică, colaborarea, educarea și formarea tinerilor și studenților este în concordanță cu prevederile convențiilor europene în domeniul protejării drepturilor tinerilor și a legislației europene în domeniul tineretului la care România a aderat, structuri similare funcționând și în alte state europene.

Casele de Cultură ale Studenților și-au câștigat o recunoaștere publică fiind asociate cu ideea de performanță artistică și creație pentru mase largi de tineri și studenți, dar și datorită dezvoltării de noi proiecte pe domeniile de educație formală și nonformală.

Critici de Neconstituționalitate

Secțiunea 2.1. Încălcarea Principiului Statului Unitar și a Delimitării Competențelor (Art. 1, 120, 122 din Constituție)

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Argumentul central al acestei contestații este că proiectul de lege încalcă flagrant arhitectura constituțională a administrației publice din România. Articolele 120 și 122 din Constituție definesc principiul autonomiei locale, dar îl și circumscriu cu strictețe la "gestionarea treburilor publice de interes local sau județean". Așa cum s-a demonstrat în capitolul anterior, rețeaua CCS reprezintă un serviciu public de interes național. Prin transferul acesteia în subordinea APL, legea atribuie consiliilor locale și județene competențe care exced mandatul lor constituțional, creând o distorsiune fundamentală în raporturile dintre puterea centrală și cea locală.

Acest transfer nu optimizează, ci **fragmentează și distruge** o rețea națională coerentă. În locul unei politici unitare pentru tineretul studios, menită să asigure oportunități egale și standarde similare în toate centrele universitare, legea propune 15 politici locale disparate, guvernate de viziuni, capacități financiare și interese politice diferite. O astfel de fărâmițare a unui serviciu național contravine direct principiului statului unitar, consacrat de Art. 1 alin. (1) din Constituție, care presupune coerența și unitatea politicilor publice de interes național pe întreg teritoriul țării.

Jurisprudența Curții Constituționale a României (CCR) este categorică în această privință. În decizii de principiu, precum **Decizia nr. 1/2014** și

Decizia nr. 721/2020, Curtea a statuat în mod repetat că descentralizarea nu poate viza servicii de interes național. CCR a subliniat că transferul de competențe de la nivel central la cel local este constituțional doar dacă vizează servicii de interes local și dacă este însoțit de garanții reale privind asigurarea resurselor financiare și a capacității administrative necesare exercitării noilor atribuții.²¹ Proiectul de lege analizat eșuează la ambele capitole: transferă un serviciu de interes național și o face fără a oferi garanții financiare credibile, ci doar promisiunea unor viitoare standarde de cost. Prin acest demers, statul abdică de la responsabilitățile sale fundamentale, transferând către APL atribuții care nu le aparțin constituțional.

Secțiunea 2.2. Încălcarea Regimului Juridic al Proprietății Publice (Art. 136 din Constituție)

O prevedere de o gravitate excepțională, care singură ar fi suficientă pentru a determina neconstituționalitatea legii, este Articolul 17. Acesta reprezintă o

veritabilă "bombă cu ceas" juridică, stipulând că bunurile imobile pot fi transferate chiar dacă "nu au situația juridică clarificată", "fac obiectul unor litigii sau al unor cereri de reconstituire a dreptului de proprietate" sau "nu sunt înscrise în cartea funciară". Mai mult, articolul introduce o derogare explicită de la prevederile Codului Administrativ (OUG 57/2019).

Această abordare este fundamental neconstituțională. Articolul 136 alin. (4) din Constituție stabilește că "bunurile proprietate publică sunt inalienabile" și pot fi date în administrare "numai în condițiile legii organice". Prin transferul unor bunuri cu statut juridic incert sau litigios, statul nu doar că nu își protejează proprietatea publică, ci abdică de la obligația sa de a o gestiona cu diligență, transferând problemele nerezolvate către autoritățile locale. Aceasta este o formă de iresponsabilitate administrativă care goleşte de conținut garanțiile constituționale. Expunerea de Motive recunoaște, de altfel, această problemă, menționând "situația juridică incertă a unora dintre aceste imobile", dar în loc să propună o soluție (clarificarea juridică la nivel central), propune o pasare a responsabilității. Mai mult, Anexa 1 a legii stipulează că pentru CCS-urile care funcționează în sedii fără acte de proprietate, rămâne la latitudinea autorității locale dacă va utiliza în continuare același sediu sau va identifica alte soluții, creând un risc existențial pentru continuitatea acestor instituții.

Jurisprudența CCR, precum **Decizia nr. 684/2020**, subliniază rigoarea și claritatea necesare în orice act de transfer al proprietății publice între diferitele paliere ale administrației. Legea propusă face exact contrariul: instituie incertitudinea și derogarea de la regulă ca principiu de transfer, creând premisele pentru o insecuritate juridică perpetuă care va bloca orice investiție viitoare și va pune în pericol integritatea patrimoniului destinat tinerilor.

Secțiunea 2.3. Încălcarea Principiului Securității Juridice și a Calității Legii (Art. 1 alin. (5) din Constituție)

Mecanismul de finanțare propus în Articolele 6 și 11 ale legii este un alt viciu major. Dependența de "sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat" este un sistem notoriu pentru impredictibilitatea și vulnerabilitatea sa la decizii politice conjuncturale. Promisiunea elaborării unor "standarde de cost" într-un termen viitor de 12 luni este o garanție goală, care lasă instituțiile într-o stare de incertitudine totală pe termen scurt și mediu. Acest lucru încalcă principiul securității juridice, o componentă a statului de drept (Art. 1 alin. (5) din

Constituție), care cere ca normele legale să fie clare, predictibile și să ofere garanții pentru funcționarea continuă a serviciilor publice.

Mai mult, proiectul legislativ suferă de o contradicție fundamentală, care îi viciază însăși logica internă. Expunerea de Motive afirmă explicit că descentralizarea CCS "nu intră sub incidența dispozițiilor art. LV alin. (1) și (2) din Legea nr. 296/2023" (legea măsurilor fiscal-bugetare). În totală opoziție, Articolul 1 alin. (2) din Proiectul de Lege invocă același Art. LV alin. (2) din Legea nr. 296/2023 ca temei juridic direct pentru descentralizare. Această contradicție flagrantă între justificarea oficială a legii și textul său normativ este o dovadă de incoerență legislativă crasă, ce încalcă exigențele de calitate și previzibilitate a legii, impuse de statutul României de stat de drept.

În plus, Articolul 4, care permite APL să aprobe noi Regulamente de Organizare și Funcționare, coroborat cu Anexa 1, care lasă la latitudinea APL soarta sediilor, creează un cadru în care un consiliu local poate, în mod legal, să schimbe radical misiunea unui CCS sau chiar să îl lase fără sediu. Aceasta anulează orice garanție privind continuitatea și specificitatea serviciului public, încălcând din nou principiul securității juridice.

Critici de Nelegalitate și Inoportunitate

Secțiunea 3.1. Deturnarea Scopului și Misiunii Instituționale (Contradicția cu *Ratio Legis*)

Dincolo de aspectele de neconstituționalitate, legea este profund viciată și din perspectiva legalității și oportunității. Scopul original (*ratio legis*) al înființării CCS, așa cum este definit în HG 801/2004, este de a servi în mod specific și prioritar populația studențească a României. Odată transferate în subordinea autorităților locale, aceste instituții vor fi supuse unei presiuni legitime, din perspectiva APL, de a-și lărgi publicul și de a servi interesele comunității locale generale. Astfel, vor concura cu teatrele locale, bibliotecile municipale și căminele culturale, pierzându-și identitatea și misiunea unică.

Acest risc este semnalat cu îngrijorare atât de personalul instituțiilor, cât și de organizațiile studențești. Sindicatul CCS Alba Iulia avertizează că "există pericolul ca instituția să fie reorientată către alte categorii de public, în funcție de prioritățile politice sau bugetare locale, ceea ce ar conduce la diluarea specificului studențesc și la compromiterea misiunii instituționale". Proiectele naționale,

festivalurile studențești și programele inter-universitare, care constituie nucleul activității lor, vor fi probabil primele sacrificate pe altarul priorităților locale. Acest risc este subliniat și de ANOSR, Asociația Națională a Organizațiilor Studențești din România, care critică lipsa unor garanții clare privind menținerea specificului și implicarea obligatorie a studenților în managementul post-descentralizare. Legea nu face altceva decât să transforme o rețea națională specializată într-o sumă de case de cultură locale, deturnându-le de la scopul pentru care au fost create.

Secțiunea 3.2. Riscurile Financiare, de Politizare și de Inechitate la Nivel Local

Vulnerabilitatea bugetară este, poate, cel mai mare risc practic al acestei descentralizări. ANOSR subliniază, pe bună dreptate, că "autoritățile publice locale au dat dovadă de-a lungul anilor de o sprijinire insuficientă a organizațiilor studențești și de/pentru tineret", iar "agenda acestor autorități s-a dovedit a cuprinde direcții strategice în domeniul de tineret mai degrabă declarative". Analiza bugetelor locale, chiar și în cazul unor municipii puternice precum Cluj-Napoca ²⁷, arată că alocările pentru capitolul "Cultură, Recreere, Religie" sunt adesea discreționare și volatile. Într-o competiție pentru fonduri limitate, CCS-urile vor fi mereu dezavantajate în fața proiectelor de infrastructură vizibile (drumuri, școli, spitale) sau a altor priorități politice locale. În cazul orașelor cu o capacitate financiară redusă, precum Reșița sau Petroșani, preluarea unui CCS ar reprezenta o povară bugetară nesustenabilă, condamnând practic instituția la subfinanțare cronică și degradare.

Subordonarea directă față de primar și consiliul local deschide larg ușa politizării. Sindicatul CCS Alba Iulia, de exemplu, avertizează asupra "vulnerabilității crescute la schimbări și influențe politice", unde numirile în funcțiile de conducere, alocarea fondurilor și programarea evenimentelor riscă să devină instrumente de clientelism politic, anihilând autonomia profesională și meritocrația.

Argumentul invocat în Expunerea de Motive, conform căruia descentralizarea va facilita accesul la fonduri europene, este o justificare falsă. În primul rând, ministerul de resort este cel care are capacitatea și obligația de a crea programe operaționale naționale, finanțate din fonduri UE (prin PNRR sau alte axe), pentru modernizarea centralizată și coerentă a întregii infrastructuri de

tineret. În al doilea rând, a lăsa acest demers la latitudinea fiecărei primării va adânci decalajele: centrele universitare cu primării bogate și cu experiență în atragerea de fonduri vor prospera, în timp ce cele din orașe mai sărace vor rămâne în urmă, creând o Românie a tineretului cu două viteze.

Secțiunea 3.3. Vicii de Procedură și Lipsa Consultării Reale

Promovarea acestui proiect de lege în regim de urgență este abuzivă și nejustificată. Motivele invocate în Expunerea de Motive – "reorganizarea Ministerului" și "atingerea țințelor și a angajamentelor externe" – sunt generice și nu pot fundamenta ocolirea unei dezbateri parlamentare ample și a unei consultări publice reale. O reformă cu un impact strategic atât de profund asupra unei rețele naționale nu poate fi decisă pe repede-înainte.

Perioada de consultare publică de doar 10 zile și ignorarea sistematică a punctelor de vedere critice formulate de societatea civilă, în special de organizațiile studențești, încalcă spiritul și litera Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională. ANOSR își exprimă "consternarea față de modul în care organizațiile studențești și de/pentru tineret sunt implicate în procesele decizionale la nivel local" și subliniază "nivelul scăzut de consultare a studenților și tinerilor". Procesul de adoptare a fost viciat de o grabă care sugerează dorința de a evita o dezbatere publică onestă asupra consecințelor reale ale acestei legi.

Analiză Comparativă și Consecințe Anticipate

Studiu de Caz – Eșecul Descentralizării în Alte Domenii

Istoria recentă a României oferă un exemplu elocvent și îngrijorător: descentralizarea spitalelor. Deși parțial necesară, aceasta a fost marcată de probleme izbitor de similare cu cele pe care le prefigurează legea de față: transfer forțat al unor unități către autorități locale fără capacitate financiară, subfinanțare cronică, interferență politică în management și, în final, degradarea calității serviciilor sau chiar închiderea unor spitale. Unele autorități locale au fost constrânse să preia spitale pe care nu le doreau, iar ministerul de resort a evitat astfel să își asume efectele negative ale restructurării. A repeta acest model eșuat în cazul unei infrastructuri naționale de tineret și cultură este o dovadă de iresponsabilitate administrativă.

Studiu de Caz – Experiența Europeană

Privind spre alte state foste comuniste, experiența Poloniei post-1989 este relevantă. Aici, procesul de descentralizare rapidă și uneori haotică a infrastructurii educaționale a generat confuzie, a redus capacitatea statului de a implementa politici coerente și a creat disparități regionale. Deși obiectivul a fost alocarea funcțiilor între guvernul central și autoritățile locale, procesul a fost marcat de compromisuri legale confuze și de o finanțare inadecvată, adâncind decalajele dintre zonele metropolitane și celelalte regiuni. Aceste experiențe ar trebui să servească drept avertisment împotriva dezmembrării unor sisteme naționale funcționale fără o strategie clară și fără garanții solide. Logica europeană modernă încurajează descentralizarea serviciilor locale, dar pledează pentru consolidarea politicilor și infrastructurilor de interes strategic național sau european.

Proiecția Consecințelor

Pe baza argumentelor prezentate, se poate schița un scenariu sumbru, dar realist, al consecințelor pe termen mediu și lung ale acestei legi:

- **Erodarea Identității Culturale Studentești:** Dispariția treptată a festivalurilor naționale, a turneelor trupelor studentești și a proiectelor comune va duce la izolarea culturală a centrelor universitare. Spiritul de comunitate națională a studenților va fi înlocuit de identități locale fragmentate.
- **Creșterea Inechității:** Se va crea o prăpastie între studenții din centre universitare cu APL bogate (ex. Cluj-Napoca, București), care vor putea susține un CCS, și cei din centre mai sărace (ex. Petroșani, Reșița, Suceava), unde CCS-urile vor fi primele victime ale constrângerilor bugetare. Așa cum subliniază Sindicatul CCS Alba Iulia, "subordonarea locală ar putea accentua inechitățile între centrele universitare din orașe mici și cele din orașe mari". Dreptul la dezvoltare culturală și socială va depinde de codul poștal al universității.
- **Lovitură pentru Atractivitatea Învățământului Superior:** Calitatea vieții studentești este un factor important în alegerea unei universități. Lipsa unei infrastructuri culturale și sociale vibrante, susținută de o rețea națională, va

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

diminua atractivitatea României ca destinație de studiu, afectând eforturile de internaționalizare ale universităților.

CONCLUZII

Recapitularea Argumentelor

În concluzie, Proiectul de Lege privind descentralizarea Caselor de Cultură ale Studenților este fundamental viciat. Este **neconstituțional**, deoarece transferă un serviciu public de interes național către autorități locale, încălcând delimitarea de competențe și regimul proprietății publice. Este **nelegal și inoportun**, deoarece deturnează misiunea acestor instituții, le expune unor riscuri majore de subfinanțare și politizare și se bazează pe o procedură de adoptare pripită și netransparentă, ignorând opoziția fermă a studenților și a personalului. În final, este **destructiv**, deoarece va duce la fragmentarea și dispariția unei rețele naționale vitale pentru tineretul din România. Viciile identificate nu sunt simple erori tehnice care pot fi corectate prin amendamente, ci probleme de fond care afectează însăși esența și rațiunea actului normativ, făcându-l iremediabil.

Petitum (Solicitare)

Având în vedere gravitatea argumentelor de neconstituționalitate, nelegalitate și inoportunitate expuse, se solicită autorității competente (Parlamentul României, în cadrul procesului legislativ, sau Curtea Constituțională, în cadrul controlului de constituționalitate) **respingerea în totalitate a Proiectului de Lege privind stabilirea unor măsuri de descentralizare a unor competențe în domeniul familie și tineret**, în ceea ce privește prevederile referitoare la Casele de Cultură ale Studenților și Complexul Cultural Sportiv Studentesc "Tei".

Propunere Alternativă Constructivă

Respingerea acestui proiect de lege nu înseamnă ignorarea nevoii de reformă. O abordare responsabilă și constructivă ar trebui să urmeze o direcție diametral opusă dispariției acestor instituții, anume consolidarea la nivel național, cu implicarea reală a beneficiarilor. Se propune următoarea alternativă:

MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI, TINERETULUI SI
SOLIDARITĂȚII SOCIALE

1. Menținerea CCS în subordinea ministerului sau a unei autorități centrale (ANST- Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret), cu reafirmarea și consolidarea

statutului lor de serviciu public de interes național, esențial pentru politicile de tineret și educație.

- 2. Lansarea unui program național, asumat de Guvern, pentru clarificarea urgentă a situației juridice a întregului patrimoniu al rețelei CCS, inclusiv intabularea și rezolvarea litigiilor, ca o condiție prealabilă pentru orice investiție.**
- 3. Crearea unui mecanism de finanțare multianual, stabil și predictibil,** direct de la bugetul de stat, bazat pe indicatori de performanță și pe nevoile reale de funcționare și dezvoltare ale rețelei, eliminând dependența de sumele defalcate.
- 4. Consolidarea autonomiei profesionale a CCS și întărirea parteneriatelor strategice, la nivel național și internațional.**

Ținând cont și de neliniștea ONGS – urilor manifestată de desființarea CCS-urilor, prin trecerea în administrație locală a acestor instituții și reorganizarea aparatului bugetar local, tragem un semnal cu privire la păstrarea specificului și autonomiei CCS-urilor, evitându-se astfel eventualele forme de protest din partea studenților.

Director CCS Cluj-Napoca,
Flavius Milășan